

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

**Javaslat a
„Tóth Mike-féle Ásványtár – Viski Károly Múzeum”
Kalocsai Települési Értéktárba történő felvételéhez**

Készítette:

Péteri Dénes múzeumi adattáros, Viski Károly Múzeum Kalocsa (név),

..... (aláírás)

Kalocsa, 2022. 03. 31. (település, dátum)

(P. H.)

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: Péteri Dénes, Viski Károly Múzeum Kalocsa
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: Péteri Dénes
Levelezési cím: 6301 Kalocsa, Pf. 82
Telefonszám: +3678462351
E-mail cím: peterid@viskikarolymuzeum.hu

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Tóth Mike-féle Ásványtár – Viski Károly Múzeum
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
☐ agrár- és élelmiszergazdaság ☐ egészség és életmód ☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások ☒ kulturális örökség ☐ sport
☐ természeti környezet ☐ turizmus és vendéglátás
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: 6300 Kalocsa, Szent István király út 25.
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik
☒ települési ☐ tájegységi ☐ megyei ☐ külhoni magyarság
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:
Az 1765-ben alapított gimnáziumot 1860-ban a jezsuiták vették át, akik nagy hangsúlyt helyeztek a természettudományok oktatására. A kegyes rendtől átvett, 130 fajhoz tartozó 248 db ásványt a jezsuiták ajándékokkal és vásárlásokkal bővítették. Az 1885-1886-os tanévre már 1097 db rendezett ásvány, földolgozatlanul pedig 1807 db ásvány és 350 db közet volt a gyűjteményben, mely 1940-re 4512 db-ra bővült.
A gyűjtemény az államosítás során a Viski Károly Múzeum tulajdonába került, amit 1980-ban szállítottak át a múzeumba, amikor megnyílt Az ásványok és az élet című kiállítás
A kiállítás az egykori kalocsai jezsuita főgimnáziumban létrehozott ásványtárat mutatja be, eredeti bútorokban, eredeti feliratokkal, a századeleji kiállítási elvekhez híven. A kiállítási mód a Magyar Nemzeti Múzeum régen megsemmisült első ásványtani kiállítását idézi, amelyhez hasonló a bécsi és a prágai Nemzeti Múzeumok máig is megőriztek.
6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:
A kalocsai ásványgyűjtemény egy katolikus főgimnázium szemléltető anyagaként jött létre, de szakszerűsége és gazdagsága révén magyar nemzeti kincsé, országos jelentőségű gyűjteménnyé fejlődött.
Az Ásványtár olyan ásványritkaságokat őriz melyek egyediek. Az ásványtár anyagát a világ minden részébe eljutó jezsuiták küldték vissza kalocsai intézetükbe, ezért a világ minden országa, tájegysége reprezentálva van e gyűjteményben.
A Tóth Mike Gyűjtemény 2022. március 19-én Magyar Örökség-díjat kapott.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

<https://visikarolymuzeum.hu/az-asvanyok-es-az-elet/allando-kiallitasok/az-asvanyok-es-az-elet> (2021. 07. 21.)

Grabarits István: A kalocsai ásványgyűjtemény, 2000, Kalocsa

Hála József – Romsics Imre (Szerk.): A kalocsai polihisztor Tóth Mike-émlékkönyv (Tanulmányok). Kalocsa, 2009.

Romsics Imre adatközlése

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: <https://visikarolymuzeum.hu/>

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat